

Kristine Kaasa Moe ved kulturprisutdelinga:

– Vi lever for å gjøre det trivelig for hverandre

Kristine Kaasa Moe er årets kulturprisvinner i Melhus. Hun mottok prisen av ordfører Erling Bøhle ved en høgtidelighet i Melhus rådhus sist torsdag. Kristine Kaasa Moe fikk prisen først og fremst for sitt store arbeid for prestegårdslåna i Melhus.

AV ÅSMUND SNØFUGL

Kultukvelden ble ledet av Berit Wold Fjelle fra komiteen for liv og lære i Melhus. Det er denne komiteen som bestemmer hvem som skal få kulturprisen. Kunstnerisk underholdning var ved Halldis Flakne på klaver og Cecilie Karlsson, som sang.

Folk var møtt fram for å hedre og hylle kulturprismottakeren. Det var medarbeidere fra Prestegårdslåna, kolleger fra videregående skole, folk fra bygdekvinnelaget, som var en av forslagsstillerne, tidligere kulturprisvinnere, venner og mange andre.

Ordføreren forestod utdelinga av pris og prisdiplom. Diplomet er i år, som mange år tidligere, utført av Marit Grendal, som er medarbeider i kommunens kulturavdeling. Et vakkert diplom, som blir en pryd å henge på veggen. Men først og fremst et bevis på den taknemlighet bygda føler for Kri-

stine Kaasa Moes langvarige, uegenyttige og verdifulle arbeid for prestegårdslåna og lokalhistorie.

Ordføreren hyllet Kristine Kaasa Moes for hennes store innsats, og takket for det arbeidet hun har utført, og som hadde gjort henne fortjent til kulturpris.

Bakgrunnen

For omring tjue år siden var prestegårdslåna truet. Det var meningen at den nå snart 300 år gamle bygningen skulle rives, for å gi plass til kirkegårdsutvidelse. Gode krefter så det meningsløse i dette, og startet en aksjon for å få stoppet politikernes planer og for å få til et vern av låna. Kristine Kaasa Moe kom snart med i dette arbeidet. Låna ble vernet, og skulle få stå. Men skulle vernet ha noen betydning, måtte låna holdes i stand, vedlikeholdes og fornyes. Som leder av Prestegårdslånas venner og senere Stiftelsen prestegårdslåna i Melhus, har Kristine gjort et stort arbeid i å dokumentere og beskrive bygningen. Hun har bidratt til å samle historien om huset, om folkene som har bodd og arbeidet der, vært på besøk der. Kort sagt har hun levendegjort en tre hundre år lang historie. Og ennå er det mye å finne og oppdage.

Lånas farger og finesser er tatt vare på og huset er hegnet om og fornyet etter alle kunstens regler. Fremst i arbeidet har Kristine stått. I samarbeid med kulturvernmyndigheter og kvalifiserte handverkere har hun sørget for at låna virkelig er varig vernet, og ikke bare det, at den er i god skikk og er, ikke bare et klenodium, men et levende museum og en heder for bygda. Kristine Kaasa Moe har brukt timer, dager og år i arbeidet for at låna skal være nettopp dette. Dette er et arbeid som er lagt merke til i kulturvernretter over hele landet. Og hun har ikke tenkt å gi seg. Låna krever stadig arbeid og innsats, og Kristine er etter det vi forstår, beredt og inspirert til fotsatt arbeid for låna, naturligvis.

En takketale om meninga med kulturvern

Kristine Kaasa Moe var taknemlig for prisen og var glad for tildelinga. I sin takketale tok hun fram et sitat fra Spelet på Stiklestad, der den gamle, blinde Jostein – mens lederne sloss om makten – sa noe sånt som at: Vi lever for å gjøre det unaleg for kvarandre – gjøre det trivelig, godt, for hverandre. Dette har vært en av hennes ledetråder.

– Hdere din far og din mor, så det går deg godt og du får leve lenge i landet, lyder det fjerde bud, sa hun videre. – Kulturminnevern er å holde det fjerde bud. Å ta vare på det gode i arven vi har fått fra dem som var før oss. Glede oss over det. Lære av det. Gi det videre til dem som kommer etter. Slik at «når fedrane sjå at på jordi, dei kan kjenna sitt folk og sitt land.»

– Å ta vare på Prestegårdslåna og dens historie gjør oss åndelig rik-

Prisen utdelt.
Kulturprismottaker Kristine Kaasa Moe sammen med ordfører Erling Bøhle med prisdiplomet mellom seg. Kristine mottok Melhus kommunens kulturpris for 2009 ved en tilstelning i Melhus rådhus torsdag. Kristine bærer en vakker telemarksbunad.

ere, det gir mening, fortsatte hun.

Skal forvalte vår felles heim

– Natur, kultur og mennesket hører sammen. Vår heim er Melhus. Denne heimen er vi satt til å forvalte. På få år er så mye av bygninger og annen kultur fra tidligere tider blitt borte – ved riving, brann og vanskjøtsel. Vi har ikke mer igjen å miste, sa kulturpris-mottakeren i sin tale.

– Da vi kjempet for at Prestegårdslåna skulle bli en egen, sjøstandig stiftelse, var det mange som sa at man vil ikke greie dette, rent økonomisk. Jeg svarte at når de greier å bygge en stavkirke på Hølonda på dugnad, da må da vi nede i Melhus greie å ta vare på et hus som allerede står der! «Nei, du kan ikke sammenligne med Hølonda, det går ikke an, det er noe annet med Hølonda», sa folk.

– Vi har fått en god dugnadsånd ved låna, alle dystre spådommer til tross. På tirsdager – eller andre dager – kommer en liten håndfull

mennesker og driver med alskens arbeid, sa hun, og nevnte opp navn på dem. Ragnhild Overbye, Brita Søberg, Sigurd Sandviken og Mari Valset, Bjørg Rugelsjøen og Per Braseth, Jan Horg, Einar Eggen, Gunnvald Bøe og Jens Loddgard Randi Tømmerdal steller hagen, med plen og blomsterbed, også hjulpet av ektefelle Karl, og Ola Storhaugen, som stadig er innom med nye godbiter fra arkiver – opplysninger, bilder, historisk materiale.

Damen med rulator

– For en del år siden begynte vi med å ha det åpent hver lørdag om sommeren, fortalte Kristine.

– Vi hadde besøk av en dame med rullator, hver lørdag. Hun sa, da hun dro, siste gang det var åpent: «Jeg kommer igjen neste lørdag». Jeg hadde ikke hjerte til å si: Nei, da er det stengt.

Der og da bestemte hun at låna skulle være åpen hver lørdag, hele året. Og så sa hun til damen: «Ja, vi sees igjen, neste lørdag.» Deretter

gikk Kristine inn til medhjelper Sigurd Sandviken og fortalte det. «Ja, det er greit», sa han, og han kommer til låna og lager kaffe og kaffebred 50 av 52 lørdager i året, år etter år.

– Kulturminnevern er humanitet, menneskelighet. Når vi har det åpent i låna lørdager og folk kommer innom, så er det ikke bare for å få kaffe, men fordi det er ekstra hyggelig å sitte i et gammelt rom, med gamle, trivelige gjenstander. Hus, gjenstander, historie, handverk og mennesker hører sammen. Vi skal ta vare på alt dette.

– Sant kulturminnevern er sann menneskelighet, avsluttet kulturprisvinneren, – hvor man lever, ikke strid med – men i pakt med: fortid, nåtid og framtid. Sant og godt kulturminnevern er menneskevennlig, miljøvennlig, klimavennlig. Det gir mening. Det er kristen humanisme.

– Du står i en ærrik tradisjon

Arkeolog og kulturarbeider **Sjur Harby** var invitert til kulturprisutdelinga for å holde tale om kulturturverner og kulturverner Kristine Kaasa Moe.

Akkurat denne dagen ble en staselig empirebygning i Sørumsrevet, til tross for protester, for å gi plass til en barnehage, fortalte han. – Rivinga skjedde fordi de i Sørumsrevet ikke har en Kristine Kaasa Moe, sa Harby. – Prestegårdslåna står fremdeles, takket være deg. Du er ikke alene, men du var kanskje den som først trådte fram. Du er innflytter, det er ofte den som tar det første skrittet i et lokalsamfunn. Kristine er antakelig populær og upopulær, sa han, – men hun får svært ofte rett. Han føyde til at Kristine står i en ærrik, men i dag en lite påkaltet tradisjon. En tradisjon som rommer et forsvar for kulturverdier, et humanistisk verdigrunnlag, folkeopplysning og er selvfølgelig et uromoment. Det er en tradisjon om å være dedikert til en oppgave – engasjement, kunnskap og rettferdighetssans.

Glimt fra prisutdelinga. Kulturprisvinner Kristine Kaasa Moe gratuleres av kulturkomiteens Berit Wold Fjelle, som ledet arrangementet. I midten: Cecilie Karlsen og Halldis Flakne som stod for den kunstneriske underholdninga. Halldis, som har hatt Kristine som lærer, holdt også tale og gratulerte. Til høyre, bygdekvinnetaget Birgit Tokstad overrakte blomster og lykkeonsket kulturprisvinneren.